

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

2. september 2021 *

Liikmesriigi kohustuste rikkumine – Direktiiv 91/271/EMÜ – Artiklid 4, 5, 10 ja 15 –
Asulareovee puhastamine – Teatava suurusega linnastute reovee bioloogiline või sellega
võrdväärne puhastamine – Tundlikele aladele juhitava heitvee põhjalikum puhastamine – ELL
artikli 4 lõige 3 – Liikmesriikide edastatud andmete kontrollimine – Lojaalse koostöö kohustus

Kohtuasjas C-22/20,

mille ese on ELTL artikli 258 alusel 17. jaanuaril 2020 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise
hagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: E. Manhaeve, C. Hermes, K. Simonsson ja E. Ljung Rasmussen,

hageja,

versus

Rootsi Kuningriik, esindajad: O. Simonsson, R. Shahsavan Eriksson, C. Meyer-Seitz, M. Salborn
Hodgson, H. Shev ja H. Eklinder,

kostja,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras, kohtunikud N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin (ettekandja) ja
K. Jürimäe,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 25. märtsi 2021. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: rootsi.

otsuse

1 Euroopa Komisjon palub oma hagnosis Euroopa Kohtul tuvastada, et:

- kuna Rootsi Kuningriik ei ole komisjonile edastanud vajalikku teavet, et kontrollida, kas on õiged väited, et Habo ja Töreboda linnastute reoveepuhastitest väljuv asulareovesi vastab nõuetele, mis tulenevad nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiivist 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT 1991, L 135, lk 40; ELT eriväljaanne 15/02, lk 26) (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 1137/2008 (ELT 2008, L 311, lk 1)) (edaspidi „direktiiv 91/271“), siis on Rootsi Kuningriik rikkunud ELL artikli 4 lõikest 3 tulenevaid kohustusi;
- Rootsi Kuningriik on rikkunud direktiivi 91/271 artiklist 4 koosmõjus selle artiklitega 10 ja 15 tulenevaid nõudeid, sest ta ei ole taganud, et Lycksele, Malå, Mockfjärdi, Pajala, Robertsforsti ja Tännidaleni linnastute reovesi läbib enne ärajuhtimist bioloogilise puhastuse või muu sellega võrdväärse puhastuse vastavalt selle direktiivi nõuetele, ja
- Rootsi Kuningriik on rikkunud direktiivi 91/271 artiklist 5 koosmõjus selle artiklitega 10 ja 15 tulenevaid kohustusi, sest ta ei ole taganud, et Boråse, Skoghalli, Habo ja Töreboda linnastute reovesi läbib enne ärajuhtimist vastavalt direktiivi nõuetele põhjalikuma puhastuse, kui on kirjeldatud selle direktiivi artiklis 4, ning vastab selles direktiivis sätestatud nõuetele.

Õiguslik raamistik

2 Direktiivi 91/271 artiklis 1 on sätestatud:

„Käesolev direktiiv käsitleb asulareovee kogumist, puhastamist ja ärajuhtimist ning teatavate tööstusvaldkondade reovee puhastamist ja ärajuhtimist.

Direktiivi eesmärk on kaitsta keskkonda nimetatud reovete ärajuhtimisest tuleneva kahju eest.“

3 Selle direktiivi artikkel 4 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid tagavad, et kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib enne ärajuhtimist bioloogilise puhastuse või muu sellega võrdväärse puhastuse järgmiselt:

- hiljemalt 31. detsembriks 2000 kõikide linnastute puhul inimekvivalendiga [(ie)] üle 15 000;
- hiljemalt 31. detsembriks 2005 kõikide linnastute puhul inimekvivalendiga 10 000 kuni 15 000;
- hiljemalt 31. detsembriks 2005 kõikide linnastute puhul inimekvivalendiga 2000 kuni 10 000, mille reovett juhitakse magevette ja suudmealadele.

[...]

2. Asulareovesi, mida juhitakse kõrgetel (üle 1500 m üle merepinna) mägialadel asuvasse veekogudesse, kus reovee bioloogiline puhastus on madalate temperatuuride tõttu raskendatud, tohib puhastada lõikes 1 sätestatud nõuetest vähem põhjalikult, kui üksikasjalikud uurimused näitavad, et sellise reovee ärajuhtimine ei kahjusta keskkonda.

3. Lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud asulareoveepuhastitest väljuv vesi vastab I lisa B jaotise asjaomastele nõuetele. Komisjon võib neid nõudeid muuta. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 18 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

4. Inimekvivalendina väljendatav puhastusvõimsus arvutatakse välja ühe aasta jooksul reoveepuhastisse siseneva reoveekoguse kõrgeima nädala keskmise põhjal, arvestamata seejuures erakorralisi olukordi, mis võivad olla tingitud näiteks tugevast vihmajajust.“

4 Nimetatud direktiivi artiklis 5 on sätestatud:

„1. Lõike 2 kohaldamisel määravad liikmesriigid 31. detsembriks 1993 vastavalt II lisas sätestatud kriteeriumidele kindlaks tundlikud alad.

2. Liikmesriigid tagavad 31. detsembriks 1998 kõikide linnastute puhul inimekvivalendiga 10 000, et kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib enne selle tundlikele aladele juhtimist põhjalikuma puhastuse, kui on kirjeldatud artiklis 4.

3. Lõikes 2 kirjeldatud asulareoveepuhastitest väljuv vesi vastab I lisa B jaotise asjaomastele nõuetele. Komisjon võib neid nõudeid muuta. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 18 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

4. Lõigetes 2 ja 3 individuaalsete puhastite kohta sätestatud nõudeid ei ole aga vaja täita tundlikel aladel, mille puhul suudetakse tõestada, et kõikidesse sellel alal asuvatesse asulareoveepuhastitesse siseneva reovee fosfori- ja lämmastikusisaldus väheneb väljumise ajaks vähemalt 75% võrra.

5. Tundlike alade valgaladel asuvatest asulareoveepuhastitest väljuva vee suhtes, mis põhjustab osaliselt nende alade reostumist, kohaldatakse lõikeid 2, 3 ja 4.

Kui kõnealused valgalad asuvad osaliselt või täielikult mõnes teises liikmesriigis, kohaldatakse artiklit 9.

6. Liikmesriigid tagavad, et kindlaksmääratud tundlike alade nimistu vaadatakse läbi vähemalt iga nelja aasta järel.

7. Liikmesriigid tagavad, et lõike 6 alusel läbivaadatud tundlikud alad vastavad seitsme aasta pärast eespool sätestatud nõuetele.

8. Liikmesriik ei pea käesoleva direktiivi täitmiseks tundlikke alasid kindlaks määrama, kui ta rakendab lõigetes 2, 3 ja 4 kirjeldatud reoveepuhastust kogu oma territooriumil.“

5 Selle direktiivi artiklis 10 on sätestatud:

„Liikmesriigid tagavad, et asulareoveepuhasteid, mida rajatakse artiklite 4, 5, 6 ja 7 nõuete täitmiseks, projekteeritakse ja ehitatakse ning käitatakse ja hooldatakse nii, et nende töö kõikides tavapärastes kohalikes ilmastikutingimustes on piisavalt tagatud. Kõnealuste puhastite projekteerimisel tuleb arvesse võtta puhastuskoormuse hooajalist muutumist.“

6 Direktiivi 91/271 artiklis 15 on sätestatud:

„1. Pädevad või asjakohased asutused jälgivad:

- asulareoveepuhastitest väljuva vee vastavust I lisa punkti B nõuetele I lisa punktis D sätestatud korras,
- pinnavesesse juhitud reoveesetete koguseid ja koostist.

2. Pädevad või asjakohased asutused kontrollivad veekogusid, millesse juhatakse asulareoveepuhastitest väljuvat vett või vett, mis väljub neisse artiklis 13 kirjeldatud viisil otse, kui on põhjust eeldada, et neisse juhitud veed kahjustavad neid oluliselt.

3. Reovee [artikli] 6 kohase ärajuhtimise ning reoveesetete pinnavesesse kõrvaldamise korral viivad liikmesriigid läbi kontrollid ja mis tahes muid asjakohaseid uurimusi tõestamiseks, et kõnealuste reovete ärajuhtimine või reoveesetete kõrvaldamine ei kahjusta keskkonda.

4. Liikmesriigid säilitavad pädevate või asjakohaste asutuste poolt lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel kogutud teavet ning teevad need komisjonile kuue kuu jooksul pärast asjakohase teabenõude saamist kättesaadavaks.

5. Komisjon võib koostada lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud kontrolli suunised vastavalt artikli 18 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.“

7 Selle direktiivi I lisa punkt B on sõnastatud järgmiselt:

„Asulareovee juhtimine puhastitest suublatesse [...]

1. Reoveepuhasteid projekteeritakse ja ehitatakse ümber nii, et neisse sisenevast reoveest ja puhastatud heitveest on võimalik võtta enne selle juhtimist suublatesse representatiivseid proove.
2. Asulareoveepuhastitest väljuv vesi, mida puhastatakse vastavalt artiklitele 4 ja 5, vastab tabelis 1 esitatud nõuetele.
3. Peale selle vastab asulareoveepuhastitest väljuv vesi, mida juhatakse II lisa punkti A alapunktis a määratletud eutrofeeruvatele tundlikele aladele, käesoleva lisa tabelis 2 esitatud nõuetele.
4. Vajaduse korral kohaldatakse tabelis 1 ja/või 2 esitatud nõuetest rangemaid nõudeid, et tagada suublade vastavus mis tahes muu asjakohase direktiivi sätetele.
5. Asulareovee väljajuhtimiskohad valitakse nii, et heitvee kahju suublale oleks võimalikult väike.“

8 Selle direktiivi I lisa punktis D on sätestatud:

„Järelevalve ja selle tulemuste hindamise võrdlusmeetodid

1. Liikmesriigid tagavad, et järelevalvet tehakse viisil, mis vastab vähemalt järgmistele nõuetele.

Kasutada tohib ka muid kui lõigetes 2, 3 ja 4 kirjeldatud meetodeid, kui suudetakse tõestada, et nende meetoditega saadakse nimetatud lõigetes kirjeldatud meetoditega võrdväärseid tulemusi.

Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu teabe kohaldatava meetodi kohta. Kui komisjon leiab, et lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tingimused ei ole täidetud, esitab ta nõukogule asjakohase ettepaneku.

2. Käesolevas direktiivis reoveepuhastitest väljajuhitud heitvee kohta sätestatud nõuete täidetuse kontrollimiseks võetakse puhasti väljalasut ja vajaduse korral ka sisselasut täpselt kindlaksmääratud kohast vooluhulgaga proportsionaalseid või iga 24 tunni järel ajapõhiseid proove.

Proovide lagunemise vältimiseks nende võtmise ja analüüsimise vahel peetakse kinni headest rahvusvahelistest laboritavadest.

3. Proovide minimaalne arv aastas määratakse kindlaks reoveepuhasti võimsuse põhjal ning proove tuleb võtta aasta jooksul korrapäraste ajavahemike tagant:

– puhastusjaamad inimekvivalendiga 2000 kuni 9999:	esimesel aastal 12 proovi, igal järgmisel aastal neli proovi, kui suudetakse tõestada, et esimese aasta heitvesi vastab direktiivi nõuetele; kui üks proov neljast ei vasta kehtivatele piirmääradele, tuleb järgneval aastal võtta 12 proovi.
– puhastusjaamad inimekvivalendiga 10 000 kuni 49 999:	12 proovi.
– puhastusjaamad inimekvivalendiga 50 000 või rohkem:	24 proovi.

4. Puhastatud heitvesi loetakse asjakohastele nõuetele vastavaks, kui veeproovi iga parameeter vastab vastavale väärtusele järgmiselt:

a) tabelis 1 ja artikli 2 lõikes 7 määratletud parameetrite kohta on tabelis 3 esitatud selliste proovide maksimumarv, mille puhul on lubatud, et nende kohta kehtivad nõuded väljendatuna kontsentratsioonidena ja/või vähendusprotsentidena ei ole täidetud;

b) tabelis 1 kontsentratsioonidena väljendatud parameetrite puhul ei tohi tavapärastel töötingimustel võetud proovide parameetrid erineda kehtivatest väärtustest rohkem kui 100% võrra. Hõljuvainete üldkontsentratsiooni puhul on lubatud kõrvalekalded kuni 150%;

c) tabelis 2 esitatud parameetrite puhul peab kõikide proovide iga parameetri aasta keskmine vastama asjakohastele määradele.

5. Kontrollitava vee kvaliteedi ülemääraseid väärtusi arvesse ei võeta, kui nad on tingitud ebaharilikest olukordadest nagu tugev vihmasadu.“

- 9 Sama direktiivi I lisa tabelid 1–3 on sõnastatud järgmiselt:

„Tabel 1 Nõuded asulareoveepuhastitest väljuvale veele, mille suhtes kohaldatakse direktiivi artikleid 4 ja 5. Kehtivad kontsentratsiooni või vähendusprotsendi kohta esitatud väärtused.

Parameetrid	Kontsentratsioon	Väikseim vähendusprotsent ⁽¹⁾	Mõõtmise võrdlusmeetod
Biokeemiline hapnikutarve viie ööpäeva jooksul (BHT 5) 20 °C juures ilma nitrifikatsioonita ⁽²⁾	25 mg/l O ₂	70–90 40 artikli 4 lõike 2 alusel	Homogeniseeritud, filtreerimata ja dekanteerimata proov. Lahustunud hapniku määramine enne ja pärast viiepäevast inkubatsiooni temperatuuril 20 °C ± 1 °C täielikus pimeduses. Nitrifikatsiooniinhibiitori lisamine
Keemiline hapnikutarve (KHT)	125 mg/l O ₂	75	Homogeniseeritud, filtreerimata ja dekanteerimata proov. Kaaliumdikromaat
Hõljuvaineid kokku	35 mg/l ⁽³⁾ 35 artikli 4 lõike 2 alusel (ie üle 10 000) 60 artikli 4 lõike 2 alusel (ie 2000–10 000)	90 ⁽³⁾ 90 artikli 4 lõike 2 alusel (ie üle 10 000) 70 artikli 4 lõike 2 alusel (ie 2000–10 000)	– Representatiivse proovi väljafiltreerimine 0,45 µm tiheda membraanfiltri abil. Kuivatamine 105 °C juures ja kaalumine Representatiivse proovi tsentrifuugimine (vähemalt 5 min keskmise kiirendusega vähemalt 2800 kuni 3200 g), kuivatamine 105 °C juures ja kaalumine

(1) Vähemine sissetuleva vee suhtes.

(2) Selle parameetri tohib asendada teisega, näiteks orgaanilise süsiniku üldsisaldusega või üldhapnikutarbega (ÜHT), kui suudetakse tõestada, et BHT5 ja asendusparameetri vahel on seos.

(3) See nõue ei ole kohustuslik.

Biotiikidest välja juhitavat vett analüüsitakse filtreeritud proovide abil; kõikide hõljuvainete kontsentratsioon ei tohi siiski filtreerimata vees olla suurem kui 150 mg/l.

Tabel 2 Nõuded heitveele, mis juhitakse asulareovee puhastitest tundlikele aladele, mis vastavad II lisa punkti A alapunkti a kriteeriumidele ja kus esineb eutrofeerumist. Olenevalt kohapealsest olukorrast võib kohaldada üksnes üht või mõlemat parameetrit. Kehtivad kontsentratsiooni või vähendusprotsendi kohta esitatud väärtused.

Parameetrid	Kontsentratsioon	Väikseim vähendusprotsent ⁽¹⁾	Mõõtmise võrdlusmeetod
Üldfosfor	2 mg/l (ie 10 000–100 000)	80	Molekulaarabsorptsiooni spektrofotomeetria
	1 mg/l (ie üle 100 000)		
Üldlämmastik [...]	15 mg/l (ie 10 000–100 000) [...]	70–80	Molekulaarabsorptsiooni spektrofotomeetria
	10 mg/l (ie üle 100 000) [...]		

-
- (1) Vähenemine sissetuleva vee suhtes.
(2) Üldlämmastik on Kjeldahli lämmastiku (orgaaniline ja ammooniumlämmastik), nitraatide ja nitritite summa.
(3) Need kontsentratsioonid on I lisa D jaotise punkti 4 alapunktis c osutatud aasta keskmised. Lämmastiku kohta kehtivate nõuete täitmist tohib siiski kontrollida keskmiste päevaväärtuste abil, kui kooskõlas I lisa D jaotise punktiga 1 tõestatakse, et nii saavutatakse sama kaitstuse tase. Sel juhul ei tohi kõikide proovide päeva keskmine olla üle 20 mg/l N_{üld}, kui bioreaktoris oleva vee temperatuur on vähemalt 12 °C. Temperatuurinõude võib piirkonnas valitsevate ilmastikutingimustega arvestamiseks asendada tööaja piiranguga.
-

Tabel 3

Aastas võetavate proovide arv	Nende proovide maksimumarv, mis ei vasta nõuetele
4–7	1
8–16	2
17–28	3
29–40	4
41–53	5
54–67	6
68–81	7
82–95	8
96–110	9
111–125	10
126–140	11
141–155	12
156–171	13
172–187	14
188–203	15
204–219	16
220–235	17
236–251	18
252–268	19
269–284	20
285–300	21
301–317	22
318–334	23
335–350	24
351–365	25“.

Kohtueelne menetlus

- 10 Komisjon saatis 29. jaanuaril 2010 Rootsi Kuningriigile ametliku kirja, milles ta küsis sellelt liikmesriigilt, kas tema asulareovee puhastussüsteemid on kooskõlas direktiiviga 91/271.
- 11 Täpsemalt leidis komisjon esiteks, et nimetatud liikmesriik ei ole taganud, et 13 linnastu reovett puhastatakse direktiivi 91/271 artikli 4 lõigete 1 ja 3 nõuetele vastava bioloogilise või muu sellega võrdväärse puhastamise teel. Teiseks leidis see institutsioon, et seesama liikmesriik ei suutnud tagada, et kolme linnastu heitveed läbivad põhjalikuma puhastuse, kui on kirjeldatud selle direktiivi artiklis 4 kooskõlas direktiivi artikli 5 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetega.
- 12 Rootsi Kuningriik vastas sellele ametlikule kirjale 1. aprilli ja 4. novembri 2010. aasta kirjadega.
- 13 Kuna komisjon ei olnud liikmesriigi esitatud selgitustega rahul, otsustas ta talle 25. septembril 2015 saata täiendava ametliku kirja, milles ta nimetas veel 11 linnastut, millel ei olnud bioloogilist või muud sellega võrdväärset puhastussüsteemi, ning lisaks 26 linnastut, kus see liikmesriik ei olnud taganud põhjalikumat puhastamist direktiivi 91/271 artikli 5 lõigete 2 ja 3 tähenduses. Edasi palus komisjon Rootsi Kuningriigil selgitada olukorda kahes linnastus, mille puhul see institutsioon leidis, et see liikmesriik on rikkunud direktiivi 91/271 artikli 4 lõigetest 1 ja 3 tulenevaid kohustusi.
- 14 Rootsi Kuningriik vastas täiendavale ametlikule kirjale 25. novembril 2015.
- 15 Pärast seda kui komisjon oli saanud direktiivi 91/271 artikli 15 kohaselt koostatud aruande, mille Rootsi Kuningriik edastas 2016. aastal, tuvastas komisjon, et veel enam selle liikmesriigi linnastuid ei vasta nimetatud direktiivi nõuetele.
- 16 Komisjon saatis 28. aprillil 2017 Rootsi Kuningriigile teise täiendava ametliku kirja, milles ta esiteks täpsustas, et direktiivi 91/271 artikkel 15 on selle liikmesriigi kohustuste rikkumise täiendav õiguslik alus ja teiseks nimetas need täiendavad linnastud, mis ei vasta iga-aastase aruande kohaselt direktiivi 91/271 nõuetele.
- 17 Rootsi Kuningriik vastas teisele täiendavale ametlikule kirjale 28. juuni 2017. aasta ja 6. novembri 2018. aasta kirjadega. Lisaks arutasid komisjon ja Rootsi ametiasutused liikmesriigi kohustuste rikkumise toimikut 2017. ja 2018. aasta koosolekul.
- 18 Komisjon saatis 8. novembril 2018 Rootsi Kuningriigile põhjendatud arvamuse, milles ta märkis, et see liikmesriik on 12 linnastu puhul rikkunud direktiivi 91/271 artiklit 4 koosmõjus artiklitega 10 ja 15 ning 9 linnastu puhul selle direktiivi artiklit 5 koosmõjus artiklitega 10 ja 15. Kuna üks neist linnastutest ei vastanud kummagi artikli nõuetele, oli asjaomaste linnastute koguarv 20. Lisaks tuvastas komisjon, et Rootsi Kuningriik rikkus ka ELL artikli 4 lõiget 3 neljas linnastus, mille osas see liikmesriik oli viidanud looduslikule sidumisvõimele, ilma et ta oleks esitanud teavet, mis toetaks väiteid, mis ta esitas vastuses teisele täiendavale ametlikule kirjale.
- 19 Rootsi Kuningriik vastas põhjendatud arvamusele 11. ja 21. jaanuari 2019. aasta kirjadega.
- 20 Kuna need vastused komisjoni ei rahuldanud, esitas ta käesoleva hagi.

Hagi

- 21 Komisjon esitab oma hagi toetuseks sisuliselt kolm väidet, millest esimese kohaselt on rikutud direktiivi 91/271 artiklit 4 koosmõjus selle direktiivi artiklitega 10 ja 15, teise kohaselt on rikutud direktiivi 91/271 artiklit 5 koosmõjus sama direktiivi artiklitega 10 ja 15 ning kolmanda kohaselt on rikutud ELL artikli 4 lõiget 3.

Esimene väide, et Rootsi Kuningriik on rikkunud kohustusi, mis tulenevad direktiivi 91/271 artiklist 4 koosmõjus selle artiklitega 10 ja 15

Poolte argumendid

- 22 Komisjon leiab esiteks, et direktiivi 91/271 artiklit 4 on rikutud, sest rikutud on selle direktiivi artiklit 15, mis näeb ette võetavate proovide arvu ja nende võtmise ajavahemikud, kuna viimati nimetatud artikli järgimata jätmise korral ei ole võimalik kontrollida, kas direktiivi 91/271 artikli 4 nõuded on täidetud. Teiseks väidab komisjon, et vastavus direktiivi 91/271 artiklile 4 koosmõjus selle direktiivi artikliga 15 kujutab endast tingimust, et saaks lugeda täidetuks selle direktiivi artikli 10 nõuded, mis puudutavad reoveepuhastite projekteerimist, ehitamist, käitamist ja hooldust.
- 23 Esimesena toob komisjon esile, et direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 2 sätestatud erand on kohaldatav üksnes siis, kui on täidetud neli kumulatiivset tingimust, mida ei ole käesolevas kohtuasjas kontrollitud. Selle institutsiooni sõnul on selleks, et linnastu oleks vabastatud reovee bioloogilisest puhastamisest, esiteks vaja, et tegemist oleks asulareoveega, mis tuleb ära juhtida kõrgetes mägi piirkondades, mis on määratletud kui kõrgemal kui 1500 m üle merepinna asuvad piirkonnad, teiseks peab seal olema raske kasutada tõhusat bioloogilist puhastamist, kolmandaks on seal madala temperatuuri tõttu raske reovett tõhusalt bioloogiliselt puhastada ja neljandaks peavad põhjalikud uuringud näitama, et sellise reovee ärajuhtimine ei kahjusta keskkonda.
- 24 Teisena väidab komisjon, et direktiivi 91/271 artikli 4 lõikest 3 tuleneb, et linnastute inimekvivalendiga üle 2000 asulareovee ärajuhtimine peab vastama selle direktiivi I lisa punkti B nõuetele. Nimetatud lisa punkt B.2 viitab tabeli 1 nõuetele, millest nähtub, et viie ööpäeva jooksul on biokeemilise hapnikutarbe (edaspidi „BHT 5“) lubatud maksimaalne kontsentratsioon 25 mg/l ja et BHT 5 puhul on lubatud väiksem vähendusprotsent 70–90% või 40%, kui selle direktiivi artikli 4 lõikes 2 sätestatud erand on kohaldatav. Komisjon märgib, et keemilise hapnikutarbe (edaspidi „KHT“) lubatud maksimaalne kontsentratsioon on 125 mg/l ja et KHT väiksem lubatud vähendusprotsent on 75%. Neid väärtusi puudutavad kaks parameetrit on alternatiivsed, nii et iga nõude saab täita kas vastavalt maksimaalse kontsentratsiooni või väikseima vähendusprotsendi väärtusele vastamisega.
- 25 Kolmandana, mis puudutab järelevalvenõudeid, mis on sätestatud direktiivi 91/271 artikli 15 lõikes 1 koosmõjus selle direktiivi I lisa punktiga D, siis väidab komisjon, et direktiivi I lisa punkti D.3 teisest taandest tuleneb, et puhastusjaamades inimekvivalendiga 10 000 kuni 49 999 tuleb võtta ühe aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel vähemalt 12 proovi ja 24 proovi puhastusjaamades inimekvivalendiga 50 000 või rohkem. Kui puhastuskoormus jääb 2000 ja 9999 ie vahele, tuleb esimesel aastal võtta 12 proovi. Kui direktiivi 91/271 nõuded on täidetud, piisab seejärel nelja proovi võtmisest aastas.

- 26 Neljandaks kordab komisjon, et vastavalt direktiivi 91/271 I lisa punktile D.4 loetakse puhastatud reovesi vastavaks selle lisa tabelis 1 esitatud parameetrite nõuetele, kui nõuetele mittevastavate proovide arv on 4–7 proovi puhul 1, 8–16 proovi puhul 2, 17–28 proovi puhul 3, 29–40 proovi puhul 4 ja 41–53 proovi puhul 5, nagu on ette nähtud nimetatud lisa tabelis 3. Lisaks ei tohi BHT 5 ja KHT proovid kontsentratsioonina väljendatud näitajate puhul erineda piirväärtustest rohkem kui 100% võrra.
- 27 Komisjon väidab, et põhjendatud arvamuse täitmiseks määratud kuupäeval, s.o 9. jaanuaril 2019, rikkus Rootsi Kuningriik direktiivi 91/271 artiklit 4 koosmõjus selle artiklitega 10 ja 15 kokku 6 linnastus: Lycksele, Malå, Mockfjärd, Pajala, Robertsfors ja Tännaldalen.
- 28 Mis puudutab esiteks Lycksele linnastut, mille reoveepuhasti võimsus on 14 000 ie, siis väidab komisjon, et Rootsi Kuningriik oli oma vastuses põhjendatud arvamusele möönnud, et see linnastu ei vasta ei BHT 5 ega ka KHT nõuetele, kuid oli teatanud, et need nõuded täidetakse 2020. aasta lõpuks. Komisjon väidab, et ajavahemikus 7. novembrist 2017 kuni 6. novembrini 2018 võeti Lycksele reoveepuhastist 24 proovi, et BHT 5 kontsentratsioon ületas kõigi proovide puhul piirväärtust 25 mg/l ning et 10 proovis ületas KHT kontsentratsioon piirväärtust 125 mg/l, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 4.
- 29 Teiseks märkis komisjon Malå linnastu kohta, mille reoveepuhasti võimsus on 5000 ie, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele ilmneb, et see linnastu ei vastanud ei BHT 5 ega ka KHT maksimaalse kontsentratsiooni piirväärtuste nõuetele. Komisjon toob esile, et ajavahemikus 9. novembrist 2017 kuni 7. novembrini 2018 võeti KHT kontsentratsiooni kontrollimiseks ärajuhitavast heitveest 25 proovi ja 4 proovis ületas see piirväärtust 125 mg/l, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 3. Lisaks oli ajavahemikus 9. novembrist 2017 kuni 7. novembrini 2018 võetud 13 proovi, et kontrollida KHT vähendusprotsenti, ja neist kolmes ilmnis, et vähendusprotsent oli madalam väikseimast vähendusprotsendist, mis on 70%, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 2.
- 30 Komisjon märgib BHT 5 kontsentratsiooni kohta, et seda mõõdeti 25 korral ja et 19 proovis ületas see maksimaalset kontsentratsiooni 25 mg/l, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 3. Ta lisab, et 7 proovi ületas piirväärtust enam kui 100%. Komisjon vaidleb selles osas vastu Rootsi Kuningriigi argumendile, et nimetatud linnastu suhtes kohaldub direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 2 sätestatud erand, kuna see ei asu vähemalt 1500 m kõrgusel üle merepinna.
- 31 Kolmandaks, mis puudutab Mockfjärdi linnastut, mille reoveepuhasti võimsus on 3000 ie, siis väidab komisjon, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele nähtub, et ajavahemikul 11. jaanuarist kuni 27. detsembrini 2018 võeti BHT 5 kontsentratsiooni kontrollimiseks ärajuhitavast heitveest 19 proovi ja KHT kontsentratsiooni kontrollimiseks 17 proovi. Ajavahemikus 17. maist kuni 17. oktoobrini 2018 ei võetud aga ühtegi proovi. Kuna direktiivi 91/271 I lisa punkt D.3 nõuab, et proovid tuleb võtta korrapäraste ajavahemike järel terve aasta jooksul, siis leiab komisjon, et kuna proove ei võetud viie kuu jooksul, ei ole järgitud kontrollinõudeid ega reovee BHT 5 ja KHT kontsentratsiooni maksimaalsete piirväärtuste nõudeid.

- 32 Neljandaks märkis komisjon Pajala linnastu kohta, mille reoveepuhasti võimsus on 2400 ie, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele ilmneb, et ajavahemikus 16. novembrist 2017 kuni 1. novembrini 2018 võeti 29 proovi. Mis puudutab KHT kontsentratsiooni, siis see ületas 11 proovi puhul 125 mg/l, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 4.
- 33 Komisjon märkis BHT 5 kontsentratsiooni kohta, et 20 proovis ületas see piirväärtust 25 mg/l, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 4. Lisaks ületas 9 proovi piirväärtust enam kui 100%. See institutsioon lisab veel, et BHT 5 vähendusprotsenti mõõdeti ärajuhitavast heitveest 25 korda ja et 12 proovi tulemused olid väiksemad kui väikseim vähendusprotsent 70, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 3. Komisjon vaidleb selles osas vastu Rootsi Kuningriigi argumendile, et nimetatud linnastu suhtes kohaldub direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 2 sätestatud erand, sest see ei asu vähemalt 1500 meetri kõrgusel.
- 34 Viiendaks, mis puudutab Robertsforsi linnastut, mille reoveepuhasti võimsus on 2800 ie, siis leiab komisjon, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele ilmneb, et nimetatud linnastul oli 2018. aastal teatud raskusi, kuid et see linnastu vastab alates 23. oktoobrist 2018 direktiivi 91/271 nõuetele. Komisjon väidab, et nimetatud vastusest nähtub, et ajavahemikul 20. detsembrist 2017 kuni 12. detsembrini 2018 võeti BHT 5 kontsentratsiooni kontrollimiseks reoveest 30 proovi. Aastal 2018 võeti 21 proovi ja esiteks tuvastati seitsmel juhul, et BHT 5 vähendusprotsent reovees oli madalam piirväärtusest 70%, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 3. Teiseks ületas BHT 5 kontsentratsioon 20 proovi puhul piirväärtust 25 mg/l, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 4, ja lisaks ületati 8 korral piirväärtust enam kui 100% võrra. Komisjon vaidleb selles osas vastu Rootsi Kuningriigi argumendile, et nimetatud linnastu suhtes kohaldub direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 2 sätestatud erand, sest see ei asu vähemalt 1500 m kõrgusel üle merepinna.
- 35 Kuuendaks, mis puudutab Tännidaleni linnastut, mille reoveepuhasti võimsus on 6000 ie, siis märgib komisjon, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele nähtub, et ajavahemikul 3. jaanuarist kuni 12. detsembrini 2018 võeti 35 proovi BHT 5 parameetrite kontrollimiseks, kuid arvestades, et kõik need puudutasid BHT 5 kontsentratsiooni heitvees, ei ole tal mingit teavet vähendusprotsendi kohta. Komisjon lisab, et BHT 5 kontsentratsioon ületas 6 proovis piirväärtust 25 mg/l, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla 4, ja 1 proov ületas maksimaalset kontsentratsiooni 100% võrra.
- 36 Komisjoni sõnul on Härjedaleni kommuuni – kuhu kuulub Tännidaleni linnastu – 20. detsembri 2018. aasta kiri vastuolus Rootsi Kuningriigi väidetega, sest sellest nähtub, et 2018. aasta järelevalveandmete kohaselt ei vastanud puhastitest väljuv heitvesi BHT 5 nõuetele.
- 37 Rootsi Kuningriik ei nõustu komisjoni seisukohaga, mille kohaselt on rikutud direktiivi 91/271 artiklit 4, sest tegemist on nimetatud direktiivi artikli 15 rikkumisega, kuna direktiivi 91/271 I lisa punktides B ja D on esitatud üksnes kokkuvõtlik ülevaade reoveepuhastite ehitamise ja proovide võtmise kohta, mitte aga konkreetset kriteeriumid.
- 38 Rootsi Kuningriik väidab selles osas, et Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et piisab ühest proovist, mis vastab direktiivi 91/271 I lisa punkti B nõuetele, et tõendada, et asjaomane liikmesriik on täitnud direktiivi artiklist 4 tulenevad kohustused. Rootsi Kuningriik ei nõustu komisjoni

argumendiga, mille kohaselt peab liikmesriik tõendama, et nõuetele vastavaid proove on võetud 12 kuu jooksul, et saaks pidada täidetuks direktiivi 91/271 artiklist 4 koosmõjus selle artikliga 15 tulenevaid nõudeid puhastitest väljuvale heitveele.

- 39 Rootsi Kuningriik väidab, et selline tõlgendus takistaks kohtueelse menetluse eesmärki, kuna komisjon annab nimelt asjaomasele liikmesriigile põhjendatud arvamuse järgimiseks tavaliselt kahekuulise tähtaja. Kui tal tuleb tõendada, et nõuetele vastavaid proove on võetud 12 kuu jooksul, ei ole tal võimalik seda nõuet täita.
- 40 Rootsi Kuningriik leiab, et komisjon on direktiivi 91/271 artikli 4 lõiget 2 valesti tõlgendanud osas, milles see institutsioon leiab, et nimetatud erandit kohaldatakse üksnes piirkondadele, mis asuvad üle 1500 m kõrgusel üle merepinna. Nimetatud liikmesriik leiab, et selles sättes ette nähtud erandi kohaldamiseks määrav tegur on madalad temperatuurid, mis raskendavad reovee puhastamist, nagu nähtub sõnaselgelt direktiivi 91/271 artikli 4 lõike 2 sõnastusest.
- 41 Esiteks, mis puudutab Lycksele linnastut, siis kuigi Rootsi Kuningriik ei vaidle vastu sellele, et BHT 5 ja KHT kontsentratsioonide tuvastatud piirväärtused reoveepuhastis ei vasta direktiivi 91/271 nõuetele, täpsustab ta, et selle olukorra lahendamiseks on käimas ehitustööd ning asjaomase direktiivi nõuded kavatakse täita hiljemalt 2020. aasta lõpus või 2021. aasta alguseks.
- 42 Teiseks, mis puudutab Måla linnastut, siis ei vaidle Rootsi Kuningriik vastu sellele, et see ei täida direktiivi 91/271 nõudeid direktiiviga 91/271 kehtestatud KHT kontsentratsiooni piirväärtuste osas. Samas leiab Rootsi Kuningriik aga, et BHT 5 kontsentratsiooni piirväärtuste puhul tuleb selle linnastu suhtes kohaldada selle direktiivi artikli 4 lõikes 2 ette nähtud erandit, kuna selles linnastus valitsevad madalad temperatuurid. Igal juhul väidab see liikmesriik, et plaanide kohaselt vastab Malå reoveepuhasti direktiivi 91/271 artikli 4 nõuetele hiljemalt 2021. aasta kevadeks.
- 43 Kolmandaks väidab Rootsi Kuningriik Mockfjärdi linnastu kohta, et BHT 5 kontsentratsiooni piirväärtuse järelevalve – mis viidi läbi ajavahemikus 11. jaanuarist kuni 27. detsembrini 2018 ning KHT kontsentratsiooni piirväärtuste kohta ajavahemikul 19. detsembrist 2017 kuni 6. detsembrini 2018 – tulemustest ilmneb, et see linnastu vastab direktiivi 91/271 nõuetele. See liikmesriik väidab esiteks BHT 5 kohta, et 19 proovist 3 puhul ületas kontsentratsioon 25 mg/l O₂, mis vastab nõuetele mittevastata võivate proovide arvule. Teiseks, mis puudutab nõudeid KHT kontsentratsioonile, siis kõik proovid, välja arvatud üks, olid nõuetele vastavad, kuna tuvastatud kontsentratsioon oli väiksem kui 125 mg/l O₂.
- 44 Lisaks märgib ta, et proove ei võetud 17. maist kuni 17. oktoobrini 2018 puhastusjaama ehitustööde tõttu. Rootsi Kuningriigi sõnul tuli selles linnastus 2018. aastal võtta direktiivi 91/271 nõuete täitmiseks ainult neli proovi, kuna 2017. aastal võetud proovide põhjal näitasid järelevalve tulemused, et reoveepuhasti vastas nii BHT 5 kui ka KHT osas selle direktiivi nõuetele.
- 45 Neljandaks, mis puudutab Pajala linnastut, siis ei vaidle Rootsi Kuningriik vastu sellele, et selle reoveepuhasti ei vasta direktiivi 91/271 nõuetele seoses KHT lubatud väärtustega, kuid märgib, et see täidab BHT 5 nõuded. Selles osas väidab ta, et direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 2 sätestatud erandit tuleks kohaldada madalate temperatuuride tõttu ja asjaolu tõttu, et olemasolevatest dokumentidest nähtub, et Pajala reoveepuhasti heide on suhteliselt väike ega kahjusta keskkonda. Rootsi Kuningriik toob esile, et igal juhul ehitatakse sellesse linnastusse uus reoveepuhasti ja et direktiivi artikli 4 lõike 1 heitenõuded on kavas täita 2022. aasta kevadel või suveks.

- 46 Viiendaks väidab Rootsi Kuningriik Robertsfori linnastu kohta, et see linnastu täidab direktiivi 91/271 maksimaalse BHT 5 kontsentratsiooni piirväärtuste nõuded, kuna sellele on kohaldatav kõnealuse direktiivi artikli 4 lõikes 2 ette nähtud erand. Lisaks toob see liikmesriik esile, et 2018. aastal leidis Robertsfori reoveepuhastis aset mitu käitamistõrget, mis on nüüd kõrvaldatud. Ta väidab, et 20. detsembrist 2017 kuni 12. detsembrini 2018 kogutud andmetest nähtub, et alates 23. oktoobrist 2018 vastab see reoveepuhasti BHT 5 kontsentratsiooni osas direktiivi 91/271 artikli 4 nõuetele, kuna kokku 6 proovist, mis võeti pärast seda kuupäeva, nähtub, et BHT 5 vähendusprotsent on suurem kui 70.
- 47 Kuuendaks ja viimaseks, mis puudutab Tännดาลeni linnastut, siis väidab Rootsi Kuningriik, et Tännดาลeni reoveepuhastist väljuv heitvesi ületas ajavahemikul 3. jaanuarist 2018 kuni 12. detsembrini 2018 maksimaalseid BHT 5 kontsentratsiooni piirväärtusi kuni 18. aprillini 2018. Samas on alates 16. maist 2018 võetud kõigi proovide alusel võimalik siiski tuvastada, et ärajuhitava heitvee näitajad oli madalamad kui maksimaalne piirväärtus 25 mg/l O₂. Rootsi Kuningriik leiab, et kuna ajavahemikus 16. maist 2018 kuni 15. maini 2019 võetud proovide näitajad on väiksemad kui lubatud maksimaalse kontsentratsiooni piirväärtus 25 mg/l O₂, täidab see linnastu direktiivi 91/271 nõuded.

Euroopa Kohtu hinnang

– Sissejuhatavad märkused

- 48 Esimesena tuleb meelde tuletada, et esiteks peavad liikmesriigid direktiivi 91/271 artikli 4 kohaselt tagama, et kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib enne ärajuhtimist bioloogilise puhastuse või muu sellega võrdväärse puhastuse. Teiseks peavad liikmesriigid vastavalt selle direktiivi artikli 5 lõigetele 2 ja 3 tagama, et kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib enne selle tundlikele aladele juhtimist põhjalikuma puhastuse, kui on kirjeldatud selle direktiivi artiklis 4. Nii ühel kui teisel juhul peab puhastitest väljuv heitvesi vastama direktiivi I lisa punkti B nõuetele.
- 49 Teisena olgu märgitud, et Euroopa Kohus on otsustanud, et kui liikmesriik on võimeline esitama proovi, mis vastab direktiivi 91/271 I lisa punkti B nõuetele, tuleb direktiivi artiklist 4 tulenevaid kohustused lugeda täidetuks, kuna see artikkel ei kohusta võtma proove rohkem kui ühe aasta jooksul, nagu on ette nähtud direktiivi I lisa punktis D. Miski ei võimalda asuda seisukohale, et olukord on erinev nende kohustuste täitmise osas, mis tulenevad direktiivi 91/271 artiklist 5, mis ei viita pealegi direktiivi 91/271 I lisa punkti D sätetele (10. märtsi 2016. aasta kohtuotsus komisjon vs. Hispaania, C-38/15, ei avaldata, EU:C:2016:156, punkt 24).
- 50 Kolmandana tuleb eristada neid tulemuse saavutamise kohustusi, mis on liikmesriikidel direktiivi 91/271 artiklite 4 ja 5 kohaselt asulareoveepuhastitest väljuva heitvee vastavuse kontrollimisel selle direktiivi I lisa punkti B nõuetele, ning püsikohustusi, mis on neile pandud direktiivi 91/271 artikli 15 alusel tagamaks, et puhastitest väljuv heitvesi vastab kogu aeg kvaliteedinõuetele, millele see vesi peab vastama alates puhasti käikulaskmisest (10. märtsi 2016. aasta kohtuotsus komisjon vs. Hispaania, C-38/15, ei avaldata, EU:C:2016:156, punkt 25).
- 51 Sellest järeldub, et direktiivi 91/271 artikli 15 kohaldamisala ja eesmärk erinevad direktiivi artiklite 4 ja 5 omadest. Seega ei tähenda artiklist 15 tuleneva kontrollikohustuse võimalik rikkumine automaatselt neis artiklites 4 ja 5 sätestatud nõuete rikkumist.

- 52 Seega ei saa nõustuda komisjoni väitega, et direktiivi 91/271 artikli 4 või 5 rikkumine on aset leidnud siis, kui esineb selle direktiivi artikli 15 rikkumine.
- 53 Lisaks, mis puudutab direktiivi 91/271 artikli 4 lõike 2 tõlgendamist, siis nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 32 märkis, on selle sätte kohaldamisala üheti mõistetavalt piiratud selgelt piiritletud kõrgete mägi-aladega, mis asuvad kõrgemal kui 1500 m üle merepinna. Seega viiks selle sätte tõlgendus, mida toetab Rootsi Kuningriik ja mida on korratud käesoleva kohtuotsuse punktis 40, selle sätte *contra legem* tõlgenduseni, mistõttu ei saa sellega nõustuda (vt selle kohta 1. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Entoma, C-526/19, EU:C:2020:769, punkt 43).
- 54 Seega tuleb tagasi lükata Rootsi Kuningriigi argument direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 2 sätestatud erandi kohaldamise kohta.
- 55 Nende tähelepanekute alusel tuleb hinnata, kas käesoleva hagi esemeks olevate linnastute puhul esineb liikmesriigi kohustuste rikkumine.
- *Malå, Pajala ja Lycksele linnastud*
- 56 Malå, Pajala ja Lycksele linnastute osas tuleb märkida, et kohtuasjas on pooled ühel meelel selles, et KHT kontsentratsiooni väärtused ületavad direktiivi 91/271 artikli 4 lõikega 3 ja I lisa punktiga B lubatud piirväärtusi. Mis puudutab viimati nimetatud linnastut, siis on pooled üksmeelel ka selles, et BHT 5 kontsentratsioon ületab nende sätetega lubatud.
- 57 Väidetava liikmesriigi kohustuste rikkumise õigustamiseks väitis Rootsi Kuningriik esiteks seoses Lycksele linnastuga, et KHT ja BHT 5 kontsentratsiooni puudutavad nõuded täidetakse 2020. aasta lõpuks. Teiseks, mis puudutab BHT 5 kontsentratsiooni Malå ja Pajala linnastutes, siis ei vaidle Rootsi Kuningriik vastu asjaolule, et BHT 5 kontsentratsioon ületab neis direktiivi 91/271 artikli 4 lõikega 3 ja I lisa punktiga B lubatud, kuid Rootsi Kuningriik tugineb selles osas siiski selle direktiivi artikli 4 lõikes 2 ette nähtud erandile.
- 58 Sellega seoses tuleb esiteks meelde tuletada, et liikmesriigi kohustuste rikkumise esinemist tuleb hinnata põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppemisel liikmesriigis esineva olukorra alusel ja Euroopa Kohus ei saa arvesse võtta hiljem toimunud muutusi (5. märtsi 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. Küpros (Asulareovee kogumine ja puhastamine), C-248/19, ei avaldata, EU:C:2020:171, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 59 Kuna käesoleval juhul oli põhjendatud arvamusega määratud tähtaeg 8. jaanuar 2019, ei saa arvesse võtta direktiivi 91/271 nõuete võimalikku täitmist pärast seda kuupäeva.
- 60 Teiseks, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 53 ja 54, ei saa asjaomane liikmesriik tulemuslikult tugineda direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 2 ette nähtud erandile, mistõttu tuleb tõdeda, et direktiivi 91/271 artiklis 4 sätestatud kohustuste rikkumine on tõendatud.
- 61 Lisaks, mis puudutab selle direktiivi artiklis 10 ette nähtud kohustust, mille kohaselt tuleb reoveepuhastid projekteerida, ehitada ning neid käitada ja hooldada nii, et nende töö kõikides tavapärastes kohalikes ilmastikutingimustes oleks piisavalt tagatud, siis eeldab selle sätte järgimine eelkõige, et täidetakse direktiivi artiklis 4 sätestatud nõuded (5. märtsi 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. Küpros (Asulareovee kogumine ja puhastamine), C-248/19, ei avaldata, EU:C:2020:171, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 62 Järelikult ei saa seda kohustust pidada täidetuks linnastutes, kus ei ole täidetud direktiivi 91/271 artiklis 4 ette nähtud kohustus, et kogu asulareovesi läbib bioloogilise või sellega võrdväärse puhastuse (5. märtsi 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. Küpros (Asulareovee kogumine ja puhastamine), C-248/19, ei avaldata, EU:C:2020:171, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 63 Neil asjaoludel tuleb sedastada, et Rootsi Kuningriik on rikkunud direktiivi 91/271 artiklist 4 koosmõjus artikliga 10 tulenevaid nõudeid, sest ta ei ole taganud, et Lycksele, Malå ja Pajala linnastute reovesi läbib enne ärajuhtimist bioloogilise puhastuse või muu sellega võrdväärse puhastuse.

– *Mockfjärdi linnastu*

- 64 Mockfjärdi linnastu kohta tuleb märkida, et komisjon leiab, et kuna 16. maist kuni 18. oktoobrini 2018 ei võetud seal ühtegi proovi direktiivi 91/271 I lisa punkti D.3 kohaselt, siis on Rootsi Kuningriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad direktiivi 91/271 artiklist 4 tõlgendatuna selle artiklitest 10 ja 15 lähtudes.
- 65 Esiteks ei vaidlusta komisjon seoses BHT 5 kontsentratsiooniga, et ajavahemikul 11. jaanuarist kuni 27. detsembrini 2018 ületas võetud 19 proovist vaid kolmes kontsentratsioon direktiiviga 91/271 lubatud. Teiseks ei vaidle komisjon ka KHT kontsentratsiooni puhul vastu sellele, et ajavahemikul 19. detsembrist 2017 kuni 6. detsembrini 2018 olid kõik proovid, välja arvatud üks, kooskõlas direktiivi 91/271 I lisa tabelis 3 esitatud nõuetega, mille kohaselt on võib ühes aastas võetud 17–28 proovist nõuetele mitte vastata maksimaalselt 3 proovi.
- 66 Seega tuleb asuda seisukohale, et komisjon soovib tõendada direktiivi artikli 4 rikkumist üksnes põhjusel, et proove ei võetud korrapärase ajavahemike tagant vastavalt direktiivi artiklile 15 tõlgendatuna direktiivi I lisa punktist D.3 lähtudes.
- 67 Samas tuleb esiteks märkida, et käesoleva kohtuotsuse punktis 51 lükati tagasi komisjoni väide, et direktiivi 91/271 artikli 15 rikkumine tähendab automaatselt direktiivi artikli 4 rikkumist.
- 68 Teiseks, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 49, tuleb niipea, kui liikmesriik on võimeline esitama proovi, mis vastab direktiivi 91/271 I lisa punkti B nõuetele, pidada direktiivi artiklist 4 tulenevad kohustused täidetuks, kuna see artikkel ei kohusta võtma proove rohkem kui ühe aasta jooksul, nagu on ette nähtud direktiivi I lisa punktis D.
- 69 Neil asjaoludel tuleb komisjoni hagi Mockfjärdi linnastu osas jätta rahuldamata.

– *Robertsfors linnastu*

- 70 Robertsfors linnastu kohta tuleb esiteks märkida, et Rootsi Kuningriik ei vaidle vastu sellele, et 2018. aastal esines selle linnastu reoveepuhastis mitu käitamistõrget, mis on nüüd kõrvaldatud. Teiseks ei vaidle komisjon vastu sellele, et alates 23. oktoobrist 2018 oli kõigi kuue BHT 5 kontsentratsiooni kontrollimiseks võetud proovi vähendusprotsent 70, mis on kooskõlas direktiivi 91/271 artikli 4 nõuetega.
- 71 Kõigepealt olgu märgitud, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 53 ja 54, tuleb tagasi lükata Rootsi Kuningriigi argument direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 2 ette nähtud erandi kohaldamise kohta.

- 72 Samas tuleb esiteks silmas pidada, et käesoleva kohtuotsuse punktis 51 lükati tagasi komisjoni väide, et direktiivi 91/271 artikli 15 rikkumine tähendab automaatselt selle direktiivi artikli 4 rikkumist.
- 73 Teiseks, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 48–52, ei ole direktiivi 91/271 artiklis 4 viidatud selle direktiivi I lisa punktile D, nii et kuna Rootsi Kuningriik suutis esitada selle direktiivi I lisa punkti B nõuetele vastava proovi käesolevas hagis käsitletava ajavahemiku kohta, siis tuleb selle direktiivi artiklist 4 tulenevad kohustused pidada täidetuks.
- 74 Käesoleval juhul ei ole poolte vahel vaidlust selles, et alates 23. oktoobrist 2018 olid kõik kuus BHT 5 kontsentratsiooni kontrollimiseks võetud proovi kooskõlas direktiivi 91/271 nõuetega.
- 75 Seetõttu tuleb komisjoni hagi Robertsforssi linnastut puudutavas osas jätta rahuldamata.

– *Tännidaleni linnastu*

- 76 Mis puudutab Tännidaleni linnastut, siis ei vaidle pooled vastu sellele, et ajavahemikul 3. jaanuarist kuni 12. detsembrini 2018 võeti BHT 5 kontsentratsiooni kontrollimiseks 35 proovi ning et neist kuus ületasid direktiiviga 91/271 lubatud kontsentratsiooni, mistõttu ei vastanud selle linnastu reoveepuhasti kuni 18. aprillini 2018 direktiivi nõuetele.
- 77 Rootsi Kuningriik väidab, et kõik ajavahemikus 16. maist 2018 kuni 15. maini 2019 võetud proovid võimaldasid tuvastada, et reoveepuhastitest väljuva heitvee näitajad oli maksimaalsetest kontsentratsioonipiiridest madalamad.
- 78 Nagu on korratud käesoleva kohtuotsuse punktides 58 ja 59, oli põhjendatud arvamuses määratud tähtaeg 8. jaanuar 2019, mistõttu ei saa pärast seda kuupäeva aset leidnud direktiivi 91/271 nõuete võimalikku täitmist arvesse võtta.
- 79 Sellegipoolest olgu märgitud, et käesoleva kohtuotsuse punktis 51 lükati esiteks tagasi komisjoni väide, et direktiivi 91/271 artikli 15 rikkumine tähendab automaatselt direktiivi artikli 4 rikkumist.
- 80 Teiseks, nagu nähtub ka käesoleva kohtuotsuse punktidest 48–52, ei ole direktiivi 91/271 artiklis 4 viidatud direktiivi I lisa punktile D, mistõttu juhul, kui Rootsi Kuningriigil on võimalik esitada proov, mis käesolevas kohtuasjas vaadeldaval ajavahemikul vastas selle direktiivi I lisa punkti B nõuetele, tuleb pidada täidetuks sellele liikmesriigile nimetatud direktiivi artiklist 4 tulenevad kohustused.
- 81 Käesoleval juhul vastasid kõik 16. maist 2018 kuni 8. jaanuarini 2019 kogutud proovid direktiiviga 91/271 kehtestatud nõuetele.
- 82 Sellest järeldub, et komisjoni hagi tuleb Tännidaleni linnastu osas jätta rahuldamata.

Teine väide, mille kohaselt on Rootsi Kuningriik jätnud täitmata direktiivi 91/271 artiklist 5 koosmõjus artiklitega 10 ja 15 tulenevad kohustused

Poolte argumendid

- 83 Komisjon väidab esiteks, et esineb direktiivi 91/271 artikli 5 rikkumine, sest on rikutud selle direktiivi artiklit 15, mis näeb ette võetavate proovide arvu ja nende võtmise ajavahemikud, kuna viimati nimetatud artikli järgimata jätmise korral ei ole võimalik kontrollida, kas direktiivi 91/271 artikli 5 nõuded on täidetud. Teiseks leiab komisjon, et vastavus direktiivi 91/271 artiklile 5 koosmõjus selle direktiivi artikliga 15 on eeldus, et saaks lugeda täidetuks selle direktiivi artikli 10 nõuded, mis puudutavad reoveepuhastite projekteerimist, ehitamist, käitamist ja hooldust.
- 84 Komisjon märgib, et direktiivi 91/271 artikli 5 lõikest 2 tuleneb, et linnastute inimekvivalendiga üle 10 000 asulareovesi peab läbima põhjalikuma puhastuse, kui on kirjeldatud selle direktiivi artiklis 4. Nimetatud direktiivi artikli 5 lõikest 3 tuleneb, et puhastitest väljuv heitvesi peab vastama asjakohastele nõuetele, mis on sätestatud direktiivi I lisa punktis B, mis viitab selle lisa tabelitele 1 ja 2.
- 85 Komisjon tuletab meelde, et lämmastikku heitvetes puudutavad kaks alternatiivselt kohaldatavat kriteeriumi, see tähendab, et lämmastiku lubatud kontsentratsioon võib olla kas maksimaalselt 15 mg/l linnastute puhul, mille inimekvivalent jääb 10 000 ja 100 000 vahele, ja suuremate linnastute puhul 10 mg/l või siis peab selle väikseim vähendusprotsent olema 70–80%. Lisaks toob komisjon esile, et direktiivi 91/271 I lisa punkt D.4.a näeb ette, et puhastatud reovesi loetakse vastavaks selle lisa tabelis 2 lämmastikule esitatavatele nõuetele, kui proovide aasta keskmine näitaja ei ületa kohaldatavat piirväärtust.
- 86 Komisjon väidab, et Boråse, Skoghalli, Habo ja Töreboda linnastute osas on Rootsi Kuningriik rikkunud direktiivi 91/271 artiklist 5 koosmõjus artiklitega 10 ja 15 tulenevaid kohustusi.
- 87 Mis puudutab esiteks Boråse linnastut, mille reoveepuhastid käitlesid või käitlevad reovett vastavalt inimekvivalendiga 110 000 ja 150 000, siis leiab komisjon, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele nähtub, et endine reoveepuhasti, mille kasutamine lõppes 28. mail 2018, ei vastanud direktiivi 91/271 nõuetele, kuid uus puhasti on täitnud neid nõudeid alates 17. septembrist 2018.
- 88 Komisjon väidab, et Rootsi Kuningriigi esitatud lämmastikukontsentratsioonide tulemustabel ei võimalda kindlaks teha, millised tulemused pärinevad millisest reoveepuhastist, ning et igal juhul näitab see tabel, et ajavahemikul 1. novembrist 2017 kuni 31. oktoobrini 2018 ei täidetud direktiivi 91/271 nõudeid maksimaalsete lämmastikukontsentratsioonide sisalduse osas. Selle üheaastase ajavahemiku jooksul oli proovide keskmine aastane näitaja nimelt 18 mg/l, samas kui piirväärtus on 10 mg/l.
- 89 Teiseks, mis puudutab Skoghalli linnastut, mille reoveepuhastite võimsus on vastavalt 5457 ja 15 000 inimekvivalenti, siis väidab komisjon, et põhjendatud arvamusele antud vastusest nähtub, et mõlemas reoveepuhastis ületas lämmastikukontsentratsioon 12 kuu jooksul piirväärtust ajavahemikul 9. novembrist 2017 kuni 6. novembrini 2018, millele Rootsi Kuningriik ei ole vastu vaielnud. Komisjon märgib selle kohta, et proovide keskmine aastane näitaja oli 17 mg/l, samas kui piirväärtus on 15 mg/l.

- 90 Kolmandaks, mis puudutab Habo linnastut, mille reoveepuhasti võimsus on 17 000 inimekvivalenti, siis leiab komisjon, et selles reoveepuhastis eemaldati vaid 33% lämmastikku ja et Rootsi Kuningriik ei ole millegagi tõendanud oma väiteid, et Habo ja Läänemere vahel vähenes lämmastik 78–87%. Komisjoni sõnul ei võimalda Hydrological Predictions for the Environmenti mudel (keskkonna hüdroloogilised prognoosid, edaspidi „HYPE’i mudel“) kindlaks teha, kas Habo linnastu puhul on direktiivi 91/271 nõuded täidetud või mitte. HYPE’i mudelist nähtub, et lämmastik väheneb 87% kõikides Habo ja Läänemere vahelistes järvedes ja jõgedes, enne kui reovesi kandub tundlikule rannikualale. Lisaks on Rootsi meteoroloogia- ja hüdroloogia instituudi (edaspidi „IMHS“) ametlikus avalduses märgitud, et lämmastiku täielik vähenemine, milles võetakse arvesse ka looduslikku sidumisvõimet, on 91%.
- 91 Komisjon väidab, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele nähtub esiteks, et Habo reoveepuhastis tuvastatud lämmastikukontsentratsiooni keskmine aastane näitaja on vaid 32%, ja teiseks, et selles reoveepuhastis ei ole isegi varustust lämmastiku käitlemiseks. Komisjon leiab, et kuigi Rootsi Kuningriik viitab HYPE’i mudelile, ei ole ta esitanud väidetavate andmete kontrollimiseks asjakohast teavet, mistõttu leiab see institutsioon, et Habo lämmastikukontsentratsiooni vähenemine on 32%, samas kui minimaalne vähendusprotsent peab jääma vahemikku 70–80%.
- 92 Neljandaks märkis komisjon Tõreboda linnastu kohta, mille reoveepuhasti võimsus on 35 500 inimekvivalenti, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele ilmneb, et nimetatud liikmesriik on ühelt poolt väitnud, et BHT 5 kontsentratsiooni nõuded on täidetud. Teiselt poolt väitis ta põhiliselt samade põhjendustega, mis esitati Habo linnastu kohta, et Tõreboda reoveepuhasti tagatav lämmastikukontsentratsiooni vähendamine oli 43%, kusjuures see protsent ulatub 71%-ni, kui võtta arvesse looduslikku sidumisvõimet enne, kui reovesi kandub tundlike rannikualadeni.
- 93 Komisjon väidab, et sellest vastusest nähtub, et ajavahemikul 8. novembrist 2017 kuni 6. novembrini 2018 võeti Tõreboda reoveepuhastist BHT 5 kontsentratsiooni kontrollimiseks 50 proovi. See institutsioon leiab, et ajavahemikul 8. novembrist 2017 kuni 3. jaanuarini 2018 ei võetud aga proove ei sissetulevast ega väljuvast veest, mistõttu ei ole selle ajavahemiku kohta deklareeritud vähenemist ja direktiivi 91/271 I lisa punkti D.3 kohaseid kontrollinõudeid ei täidetud.
- 94 Lisaks märgib komisjon, et 18 proovi ületas 25 mg/l maksimaalse kontsentratsiooni, samas kui nõuetele mittevastavate proovide maksimumarv võis olla viis ja kolm proovi ületasid seda piirväärtusest enam kui 100% võrra. Kuna see linnastu ei täitnud direktiivi 91/271 artiklist 4 tulenevaid nõudeid, siis ei täitnud ta ka direktiivi artiklis 5 sätestatud nõudeid, mis näevad ette põhjalikuma puhastuse kohustuse reoveepuhastitele inimekvivalendiga üle 10 000.
- 95 Mis puudutab lämmastikukontsentratsiooni vähendamist, siis leiab komisjon, et Rootsi Kuningriigi vastusest põhjendatud arvamusele nähtub esiteks, et lämmastikku vähendatakse reoveepuhastis aastas keskmiselt 43%, samas kui minimaalne vähendusprotsent peab jääma vahemikku 70–80%, ja teiseks, et reoveepuhastis ei ole varustust lämmastiku käitlemiseks. Komisjon väidab, et Rootsi Kuningriik ei ole talle edastanud mingit teavet, mis võimaldaks kontrollida esitatud teavet ega 2013. aastast hilisemat teavet.
- 96 Rootsi Kuningriik vaidlustab samadel põhjustel, mis on esitatud seoses väitega, et rikutud on liikmesriigi kohustusi, mis tulenevad direktiivi 91/271 artiklist 4 koosmõjus artiklitega 10 ja 15, komisjoni väite, et artikli 15 rikkumine tähendab selle direktiivi artiklite 5 ja 10 rikkumist.

- 97 Mis puudutab esiteks Boråse linnastut, siis leiab Rootsi Kuningriik, et nõustuda ei saa komisjoni argumentidega, mille kohaselt ei ole võimalik tuvastada, millist reoveepuhastit esitatud tulemused puudutavad. Tema vastusest põhjendatud arvamusele nähtub nimelt, et Gässlösa reoveepuhasti oli kasutuses kuni 28. maini 2018 ning et alates sellest kuupäevast võeti kasutusele Sobackeni reoveepuhasti. Sellega seoses väidab Rootsi Kuningriik, et ajavahemikul 28. maist 2018 kuni 9. maini 2019 oli sellest reoveepuhastist väljuva heitvee lämmastikukontsentratsioon madalam kui keskmine aastane piirväärtus 10 mg/l, mistõttu see jaam vastab direktiivi 91/271 nõuetele.
- 98 Teiseks, mis puudutab Skoghalli linnastut, mis kasutab kahte reoveepuhastit, siis väidab Rootsi Kuningriik, et Sättersvikeni puhastist võetud proovid näitasid lämmastikukontsentratsiooni 17 mg/l, kuna pikka aega kestvate madalate temperatuuride tõttu tekitab seal raskusi lume sulamisvesi. Selle probleemi lahendamiseks on aga võetud meetmed, mistõttu ajavahemikul 4. juunist 2018 kuni 15. maini 2019 oli Sättersvikeni reoveepuhastist väljuva heitvee lämmastikukontsentratsioon madalam kui keskmine aastane piirväärtus 15 mg/l.
- 99 Kolmandaks, mis puudutab Habo linnastut, siis väidab Rootsi Kuningriik, et ajavahemikus 14. novembrist 2017 kuni 13. novembrini 2018 võetud 26 proovi analüüs näitab, et Habo reoveepuhastist väljuva heitvee lämmastikukogus vähenes keskmiselt 32%. Rootsi Kuningriik väidab siiski, et selle reoveepuhastist väljuva heitvee lämmastikukontsentratsioon väheneb loodusliku sidumisvõime toimel 87%-ni, mida Euroopa Kohtu praktika kohaselt võib lämmastikukoguse vähenemise arvutamisel arvesse võtta.
- 100 Nimelt nähtub IMHSi avaldusest, mis omakorda põhineb Sveriges lantbruksuniversiteti (Rootsi põllumajandusteaduste ülikool, edaspidi „SLU“) veebisaidilt kättesaadavatel andmetel, et HYPE'i mudel tõendab, et reoveepuhasti ja mere vahel väheneb lämmastikukogus looduslikul teel 87%. Kuna Habo reoveepuhasti vähendab 32% lämmastikku ja looduslik sidumisvõime ulatub 87%-ni, on üldsidumisvõime kokku 91%, siis leiab Rootsi Kuningriik, et ta on täitnud direktiivi 91/271 nõuded.
- 101 Neljandaks, mis puudutab Töreboda linnastut, siis väidab Rootsi Kuningriik seoses BHT 5 kontsentratsiooniga, et esiteks tuleneb direktiivi 91/271 I lisa tabelist 2, et kontsentratsiooniväärtusi ja vähendusprotsente kohaldatakse alternatiivselt. Teiseks nähtub selle lisa tabelist 3, et aastas võetavate proovide arv peab olema 17–28 ja lubatud on maksimaalselt kolm kõrvalekallet. Samas vastasid ajavahemikus 4. jaanuarist kuni 11. oktoobrini 2018 korrapäraste ajavahemike järel võetud 23 proovist 22 minimaalse vähendusprotsendi nõuetele, samas kui kõnealusel aastal tuli sellest puhastist võtta ainult 12 proovi.
- 102 Mis puudutab lämmastiku sidumisvõimet, siis väidab Rootsi Kuningriik, et ajavahemikul 10. novembrist 2017 kuni 6. novembrini 2018 oli Töreboda reoveepuhasti lämmastikukoguse vähendusprotsent 54 proovi põhjal 32%, samas kui looduslikust sidumisvõimest tulenev vähenemine tõi kaasa selle koguse 50% vähenemise.
- 103 IMHSi avaldusest, mis omakorda põhineb SLU veebisaidilt kättesaadavatel andmetel, nähtub, et HYPE'i mudel näitab, et reoveepuhasti ja mere vahelisel alal on lämmastiku looduslik sidumisvõime 50%. Võttes arvesse asjaolu, et reoveepuhasti vähendab 43%, ulatub lämmastiku üldsidumisvõime kokku 71%-ni.

Euroopa Kohtu hinnang

104 Kõigepealt tuleb märkida, et direktiivi 91/271 artiklist 5 koosmõjus artiklitega 10 ja 15 tulenevate kohustuste rikkumist tuleb hinnata, lähtudes käesoleva kohtuotsuse punktides 48–52 esitatust.

– Töreboda linnastu

105 Komisjon heidab Rootsi Kuningriigile sisuliselt ette, et viimati nimetatu rikkus direktiivi 91/271 artiklit 5 koosmõjus selle artiklitega 10 ja 15, kuna esiteks ei vasta nimetatud linnastu reoveepuhasti BHT 5 kontsentratsiooni osas direktiivi artikli 4 nõuetele, mistõttu ei saa ta *a fortiori* vastata ka selle direktiivi artiklis 5 sätestatud rangematele nõuetele. Teiseks leiab komisjon, et täidetud ei ole ka nõuded puhastatud vee lämmastikuisaldusele.

106 Selles osas tuleb esiteks esile tuua, et käesoleva kohtuotsuse punktis 51 lükati tagasi komisjoni väide, et direktiivi 91/271 artikli 15 rikkumine tähendab automaatselt selle direktiivi artikli 5 rikkumist.

107 Teiseks, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 48–52, ei ole direktiivi 91/271 artiklis 5 viidatud direktiivi I lisa punktile D, nii et kuna Rootsi Kuningriigil on võimalik esitada hagi käsitletava ajavahemiku kohta selle direktiivi I lisa punkti B nõuetele vastav proov, tuleb selle direktiivi artiklist 5 tulenevad kohustused pidada täidetuks.

108 Selles osas olgu märgitud, et kuigi poolte vahel ei ole vaidlust selles, et Rootsi Kuningriik esitas ajavahemiku 8. novembrist 2017 kuni 6. novembrini 2018 kohta 50 proovi, vaidlustab see liikmesriik asjaolu, et üheksa nõuetele mittevastavat proovi 2018. aasta esimesel poolaastal näitavad, et selle linnastu reoveepuhasti vähendab ebapiisavalt BHT 5 kontsentratsiooni.

109 Võttes siiski arvesse asjaolu, et direktiivi 91/271 artiklist 5 tulenevate kohustuste täitmiseks võib nimetatud liikmesriik piirduda ainult ühe direktiivi 91/271 I lisa punkti B nõuetele vastava proovi esitamisega, ei oma nõuetele mittevastavate proovide täpne arv nimetatud artiklist tulenevate kohustuste rikkumise esinemise hindamisel tähtsust.

110 Kuna komisjon ei vaidle vastu sellele, et Rootsi Kuningriik esitas vähemalt ühe direktiivi 91/271 I lisa punkti B nõuetele vastava proovi, tuleb hagi jätta rahuldamata osas, mis puudutab BHT 5 kontsentratsiooni Töreboda linnastus.

111 Mis puudutab neis vetes lämmastikukontsentratsiooni vähendusprotsenti, siis tuleb esiteks korrata, et direktiivi 91/271 artikli 5 lõike 2 kohaselt võtavad pädevad asutused vajalikud meetmed, et hiljemalt 31. detsembriks 1998 läbiks kõikide inimekvivalendiga üle 10 000 linnastute puhul kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi enne selle tundlikele aladele juhtimist põhjalikuma puhastuse, kui on kirjeldatud direktiivi artiklis 4.

112 Teiseks on direktiivi 91/271 artikli 5 lõikes 3 viidatud selle direktiivi I lisa punktile B, milles omakorda on viidatud selle lisa tabelis 2 esitatud nõuetele. Nimetatud tabel nõuab lämmastikuga seoses kas selle vähendamist 15 mg/l võrra linnastute puhul, mille inimekvivalent on 10 000 ja 100 000 vahel, või minimaalset vähendusprotsenti 70–80%.

- 113 Euroopa Kohus on selles osas juba tõdenud, et ükski direktiivi 91/271 säte ei takista seda, et lämmastiku looduslikku sidumist võiks käsitada lämmastiku asulareoveest eemaldamise meetodina (6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Soome, C-335/07, EU:C:2009:612, punkt 86, ja 6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rootsi, C-438/07, EU:C:2009:613, punkt 97).
- 114 Kuigi Rootsi Kuningriik ei vaidle käesolevas asjas vastu sellele, et Töreboda linnastu reoveepuhastis ei ole mingit erivarustust reovees sisalduva lämmastikukontsentratsiooni vähendamiseks ja see eemaldab seega vaid umbes 43% lämmastikust, väidab see liikmesriik, et arvesse tuleb võtta täiendavat 50% looduslikku sidumisvõimet, mistõttu väheneb enne tundlikku rannikuvette kandumist heitvees sisalduv lämmastikukogus 71%.
- 115 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 109–110, et kuigi komisjon väitis, et Rootsi Kuningriik ei ole esitanud asjakohaseid andmeid, mis võimaldaksid tal kontrollida lämmastiku loodusliku sidumisvõimega seotud väiteid, ei näidanud komisjon põhjendatud arvamusel ega menetluskohustusel täpselt, milliseid mõõteandmeid ta vajab HYPE'i mudeli kontrollimiseks, mistõttu Rootsi Kuningriigil ei olnud võimalik esitada täpseid andmeid, mida komisjon nõuab.
- 116 Teiseks, kuna Rootsi Kuningriik viitas SLU veebisaidilt kättesaadavatele andmetele, vaidlustas ta sellega sisuliselt ja üksikasjalikult komisjoni esitatud andmed ja nende tagajärjed (vt analoogia alusel 18. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ühendkuningriik, C-301/10, EU:C:2012:633, punkt 72 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 117 Neil asjaoludel, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 111, oleks komisjon pidanud kontrollima kõnealuselt veebisaidilt kättesaadavate andmete sisu ja vajaduse korral nõudma, et menetluse tähtaega pikendataks või see peatataks.
- 118 Samas olgu märgitud, et esiteks, kuna komisjon selgelt ja täpselt ei nõudnud konkreetseid mõõteandmeid, et kontrollida HYPE'i mudelit, ja teiseks, kuna ta ei ole suutnud veenvalt kahtluse alla seada Rootsi Kuningriigi argumente lämmastiku loodusliku sidumisvõime kohta, siis tuleb tõdeda, et ta ei ole suutnud tõendada direktiivi 91/271 artikli 5 rikkumist seoses Töreboda linnastu reoveepuhasti lämmastikuheitveega.
- 119 Neil asjaoludel tuleb sedastada, et liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi tuleb Töreboda linnastu osas jätta rahuldamata.

– *Boråse linnastu*

- 120 Mis puudutab Boråse linnastut, siis tuleb direktiivi 91/271 artiklis 5 koosmõjus artiklitega 10 ja 15 sätestatud asulareovee piirväärtusi ja lämmastikukontsentratsiooni vähendamist puudutavate kohustuste rikkumist hinnata, pidades silmas käesoleva kohtuotsuse punktides 111–113 esitatut.
- 121 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 95–97, et kuigi Rootsi Kuningriik esitas selle linnastu endise reoveepuhasti 28. mail 2018 asendamise tõttu esialgu lämmastikukontsentratsiooni keskmise aastase näitaja 18 mg/l, siis esitas see liikmesriik siiski kostja vastuses täiendavad andmed, mis pärinesid ajavahemikul 28. maist 2018 kuni 5. septembrini 2019 võetud proovidest ja millest nähtus lämmastikukontsentratsiooni aastane keskmine näitaja 9 mg/l ning keskmine lämmastiku vähenemine 70%.

- 122 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 58 ja 59, oli põhjendatud arvamuses määratud tähtaeg 8. jaanuar 2019, mistõttu ei saa pärast seda kuupäeva aset leidnud direktiivi 91/271 nõuete võimalikku täitmist arvesse võtta.
- 123 Samas tuleb märkida, et esiteks, kuna käesoleva kohtuotsuse punktis 51 lükati tagasi komisjoni väide, et direktiivi 91/271 artikli 15 rikkumine tähendab automaatselt selle direktiivi artikli 5 rikkumist, ja teiseks, kuna Rootsi Kuningriik esitas selle direktiivi nõuetele ajavahemikul 28. maist 2018 kuni 8. jaanuarini 2019 vastanud proovid, siis tuleb tõdeda, et Boråse linnastu reoveepuhasti täitis selle direktiivi artiklite 5 ja 10 nõuded.
- 124 Neil asjaoludel tuleb sedastada, et liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi tuleb Boråse linnastu osas jätta rahuldamata.

– *Skoghalli linnastu*

- 125 Mis puudutab Skoghalli linnastut, siis tuleb direktiivi 91/271 artiklis 5 koosmõjus artiklitega 10 ja 15 sätestatud asulareovee piirväärtusi ja lämmastikukontsentratsiooni vähendamist puudutavate kohustuste rikkumist hinnata, pidades silmas käesoleva kohtuotsuse punktides 111–113 esitatut.
- 126 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 102 ja 103, tuleb käesoleval juhul silmas pidada, et kuigi Rootsi Kuningriik möönis, et selle linnastu ühest reoveepuhastist väljuvas heitvees oli ajavahemikul 9. novembrist 2017 kuni 6. novembrini 2018 lämmastiku keskmine aastane sisaldus 17 mg/l, siis esitas see liikmesriik siiski oma kostja vastuses täiendavad andmed, mis pärinesid ajavahemikul 6. aprillist 2018 kuni 15. maini 2019 võetud proovidest ja millest nähtus lämmastikukontsentratsiooni aastane keskmine näitaja 12 mg/l ning keskmine vähenemine 73%.
- 127 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 58 ja 59, oli põhjendatud arvamuses määratud tähtaeg 8. jaanuar 2019, mistõttu ei saa arvesse võtta direktiivi 91/271 nõuete võimalikku järgimist, mis leidis aset pärast seda kuupäeva.
- 128 Samas tuleb märkida, et esiteks, kuna käesoleva kohtuotsuse punktis 51 lükati tagasi komisjoni väide, et direktiivi 91/271 artikli 15 rikkumine tähendab automaatselt selle direktiivi artikli 5 rikkumist, ja teiseks, kuna Rootsi Kuningriik esitas selle direktiivi nõuetele ajavahemikul 6. aprillist 2018 kuni 8. jaanuarini 2019 vastanud proovid, siis tuleb tõdeda, et Skoghalli linnastu reoveepuhasti täitis selle direktiivi artiklite 5 ja 10 nõuded.
- 129 Neil asjaoludel tuleb sedastada, et liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi tuleb jätta rahuldamata osas, mis puudutab Skoghalli linnastut.

– *Habo linnastu*

- 130 Mis puudutab Habo linnastut, siis tuleb direktiivi 91/271 artiklis 5 koosmõjus artiklitega 10 ja 15 sätestatud asulareovee piirväärtusi ja lämmastikukontsentratsiooni vähendamist puudutavate kohustuste rikkumist hinnata, pidades silmas käesoleva kohtuotsuse punktides 111–113 esitatut.

- 131 Kuigi Rootsi Kuningriik ei vaidle käesolevas asjas vastu sellele, et Habo linnastu reoveepuhastil ei ole mingit erivarustust reovees lämmastiku vähendamiseks ja see eemaldab seega vaid ligikaudu 30% lämmastikust, andes aasta keskmiseks 40 mg/l, väidab see liikmesriik, et arvesse tuleb võtta ka ülejäänud 87% looduslikku sidumisvõimet, nii et enne tundlikku rannikuvette kandumist väheneb heitvees sisalduv lämmastikukogus 91%.
- 132 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 109–110, et kuigi komisjon väitis, et Rootsi Kuningriik ei ole esitanud asjakohaseid andmeid, mis võimaldaksid tal kontrollida lämmastiku loodusliku sidumisvõimega seotud väiteid, ei näidanud komisjon põhjendatud arvamuses ega menetlusdokumentides täpselt, milliseid mõõteandmeid ta vajab HYPE'i mudeli kontrollimiseks, mistõttu Rootsi Kuningriigil ei olnud võimalik esitada täpseid andmeid, mida komisjon nõuab.
- 133 Teiseks, nagu nähtub nimetatud ettepaneku punktides 110 ja 111, viitas Rootsi Kuningriik SLU veebisaidilt kättesaadavatele andmetele, nii et komisjon oleks pidanud analüüsima sellelt veebisaidilt kättesaadava teabe sisu ja vajaduse korral taotlema tähtaja pikendamist või menetluse peatamist.
- 134 Samas olgu märgitud, et esiteks, kuna komisjon selgelt ja täpselt ei nõudnud konkreetseid mõõteandmeid, et kontrollida HYPE'i mudelit, ja teiseks, kuna ta ei ole suutnud veenvalt kahtluse alla seada Rootsi Kuningriigi argumente lämmastiku loodusliku sidumisvõime kohta, siis tuleb tõdeda, et ta ei ole suutnud tõendada direktiivi 91/271 artikli 5 rikkumist seoses Habo linnastu reoveepuhasti lämmastikuheitega.
- 135 Neil asjaoludel tuleb sedastada, et liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi tuleb jätta rahuldamata osas, mis puudutab Habo linnastut.

Kolmas väide, et Rootsi Kuningriik on rikkunud ELL artikli 4 lõikest 3 tulenevaid kohustusi

Poolte argumendid

- 136 Komisjon väidab, et kuna Rootsi Kuningriik ei edastanud talle Habo ja Töreboda linnastute kohta asjakohaseid andmeid, mis oleks võimaldanud sellel institutsioonil kontrollida Rootsi Kuningriigi argumente nende kahe linnastu osas talle ette heidetud rikkumiste kohta, siis on see liikmesriik rikkunud ELL artikli 4 lõikest 3 tulenevaid kohustusi.
- 137 Sellega seoses väidab komisjon, et ei piisa, kui liikmesriik sõnastab pelgad väited, andmata sellele institutsioonile vahendeid nende õigsuse kontrollimiseks. Niisiis väidab komisjon, et kuigi Rootsi Kuningriik kinnitab, et lämmastiku sidumisvõime arvutamisel kasutatud HYPE'i mudel põhineb tegelikel mõõteandmetel, ei ole see institutsioon saanud sellelt liikmesriigilt teavet sidumisvõime kohta, mis arvutati individuaalselt iga linnastu kohta eraldi, mistõttu ta ei saanud neid väiteid kontrollida.
- 138 Täpsemalt, sellel institutsioonil ei olnud võimalik kontrollida, kas lämmastiku looduslik sidumine toimus väidetavas proportsioonis, ega objektiivset teaduslikult hinnata, kas vastavad tõele Rootsi Kuningriigi väited vähendamisprotsendi kindlaksmääramise viisi kohta. Sellega seoses väidab komisjon, et kuna tal endal ei ole selles küsimuses uurimispädevust, nõuab lojaalse koostöö põhimõte, et liikmesriik esitaks talle vajalikud andmed, et saaks kontrollida, kas direktiivi sätteid on nõuetekohaselt rakendatud.

- 139 Käesolevas asjas pärinevad komisjonile edastatud andmed, millel põhineb IMHSi ametlik avaldus, andmebaasist, mida ei majuta IMHS ja milles ei ole esitatud vooluveekogude lämmastiksisaldust pärast 2013. aastat. Komisjon lisab, et ka sellest andmebaasist pärit andmed ei võimalda kindlaks määrata lämmastiku sidumisvõime ulatust.
- 140 Rootsi Kuningriik väidab vastu, et esiteks on ta asjakohase teabe esitanud ja teiseks pärineb selline teave SLU veebisaidilt vabalt kättesaadavatest keskkonnajärelevalve andmetest, mis koguti mageveest keskkonnajärelevalve raames. IMHS kasutab neid andmeid valideerimis- ja kalibreerimistöodes.
- 141 Lisaks väidab Rootsi Kuningriik, et nii HYPE'i mudel kui ka varasemad mudelid, millele see tugineb, on nõuetekohaselt dokumenteeritud ning neid on teaduslikult uuritud ja katsetatud tulemustega, mis on avaldatud paljudes teadusuuringutes ja teaduslikes artiklites. See liikmesriik väidab, et kaks teadusuuringut tõendavad, et tegemist on usaldusväärse mudeliga, ning rõhutab esiteks, et valideerimine ja kalibreerimine toimub, lähtudes SLU mõõdetud andmetest, ning teiseks, et viidatud uuringud kinnitavad, et IMHSi veebisaidil on rakendus, mis võimaldab näidata protsendina väljendatud keskmist erinevust mudeli ja mõõdetud andmete vahel.
- 142 Lisaks oli Rootsi Kuningriik 28. juuni 2017. aasta ametlikule kirjale antud vastuses esitanud üksikasjalikud selgitused HYPE'i mudeli kohta ja edastanud komisjonile IMHSi teabe Habo ja Töreboda kohta, millest nähtub kuidas seal toimub lämmastiku liikumine ja leostumine ning lõplik looduslik sidumine. Seetõttu on see liikmesriik seisukohal, et ta on teinud kõik, mis tal on võimalik komisjoniga koostöö tegemiseks.

Euroopa Kohtu hinnang

- 143 Siinkohal tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale, mis käsitleb tõendamiskoormist ETL artikli 258 põhinevas liikmesriigi kohustuste rikkumise tuvastamise menetluses, on komisjonil kohustus tõendada, et väidetav rikkumine on aset leidnud. Nimelt peab komisjon esitama Euroopa Kohtule vajalikud tõendid, mis võimaldavad kohtul rikkumise tuvastada, ilma et toetutaks seejuures lihtsalt oletustele (14. jaanuari 2021. aasta kohtuotsus komisjon vs. Itaalia (Mootorikütuse ostutoetus), C-63/19, EU:C:2021:18, punkt 74 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 144 Siiski on liikmesriigid ELL artikli 4 lõike 3 alusel kohustatud kaasa aitama komisjoni ülesannete täitmisele, mis ELL artikli 17 lõike 1 kohaselt hõlmab muu hulgas kohustust tagada, et EL toimimise lepingu sätteid ja institutsioonide poolt selle alusel võetud meetmeid rakendatakse. Kui tegemist on selle kontrollimisega, kas riigisiseseid sätteid, mille eesmärk on tagada direktiivi tõhus rakendamine, on praktikas õigesti kohaldatud, tuleb eelkõige arvesse võtta, et komisjon, kellel puudub selles valdkonnas uurimispädevus, on suuresti sõltuv teabest, mille võimalikud kaebuste esitajad ja asjaomane liikmesriik talle esitavad (vt 18. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus komisjon vs. Ühendkuningriik, C-301/10, EU:C:2012:633, punkt 71 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 145 Käesoleval juhul tuleb silmas pidada, et Rootsi Kuningriik vastas komisjoni taotlusele edastada Habo ja Töreboda linnastutes lämmastiku sidumist käsitlevate kõige uuemate mõõteandmete tulemused, viidates IMHSi avaldusele, milles oli märgitud, et see põhineb tõepoolest selle sisalduse kõige uuematel mõõteandmetel, kuid need ei olnud tema veebisaidil kättesaadavad seetõttu, et need pärinevad ühe teise institutsiooni andmebaasist.

- 146 Rootsi Kuningriik teavitas komisjoni siiski alles Euroopa Kohtu menetluses, see tähendab kostja vastuses, et neid andmeid haldab SLU ja et need on nimetatud institutsiooni veebisaidil vabalt kättesaadavad.
- 147 Tuleb märkida, et nii toimides edastas Rootsi Kuningriik kohtueelses menetluses komisjonile ebatäielikku teavet ja takistas käesoleva menetluse nõuetekohast kulgemist.
- 148 Tuleb täheldada, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 123 esile tõi, et kuigi komisjon vaidlustas konkreetsete andmete puudumise, ei edastanud see liikmesriik selliseid andmeid ega näidanud ära kõige uuemate andmete allikat ega nende viidet internetis. See tegematajätmine takistas komisjonil käsitletava hagi ettevalmistamist.
- 149 Sellest tuleneb, et Rootsi Kuningriik on rikkunud ELL artikli 4 lõikest 3 tulenevaid kohustusi, kuna ta ei andnud komisjonile eelmenetluses teavet, mis oli vajalik hindamiseks, kas Habo ja Töreboda kohalike omavalitsusüksuste asulareoveepuhastid vastavad direktiivi 91/271 nõuetele.
- 150 Kõikide eeltoodud kaalutluste põhjal tuleb asuda seisukohale, et:
- kuna Rootsi Kuningriik ei taganud, et Lycksele, Malå ja Pajala linnastute reovesi läbib enne veekogudesse juhtimist bioloogilise puhastuse või muu sellega võrdväärse puhastuse, siis on ta rikkunud direktiivi 91/271 artiklist 4 koosmõjus artikliga 10 tulenevaid nõudeid, ja
 - kuna ta ei andnud komisjonile eelmenetluses teavet, mis oli vajalik selleks, et hinnata, kas Habo ja Töreboda linnastute asulareoveepuhastid vastavad direktiivi 91/271 nõuetele, siis on Rootsi Kuningriik on rikkunud ELL artikli 4 lõikest 3 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

- 151 Kuna osa nõudeid on rahuldatud ühe poole ja osa teise poole kasuks, siis vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõikele 3 kannavad komisjon ja Rootsi Kuningriik kumbki ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

- 1. Rootsi Kuningriik on rikkunud nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiivi 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 1137/2008, artiklist 4 koosmõjus artikliga 10 (muudetud määrusega nr 1137/2008) tulenevaid nõudeid, sest ta ei ole taganud, et Lycksele, Malå ja Pajala linnastute reovesi läbib enne ärajuhtimist bioloogilise puhastuse või muu sellega võrdväärse puhastuse, ja**

Rootsi Kuningriik on rikkunud ELL artikli 4 lõikest 3 tulenevaid kohustusi, kuna ta ei andnud Euroopa Komisjonile eelmenetluses teavet, mis oli vajalik hindamiseks, kas Habo ja Töreboda linnastute asulareoveepuhastid vastavad nõuetele, mis on sätestatud direktiivis 91/271 (muudetud määrusega nr 1137/2008).

- 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**

- 3. Jätta Euroopa Komisjoni ja Rootsi Kuningriigi kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad